

PAS KĄ ATLIKTI VELYKINĖ?

/ 61 /

Šio pamokslo tema kai kam pasirodys keista: pas ką atlikti velykinė? Sveikime aišku, jog ne pas papą ar pas mamą, ne pas jį ar ją. Visi žinome pas ką ji atliekama, jeigu dar atliekama: pas kunigą. O vis dėl to klausimas: Pas ką atlikti velykinė? Musų laikais, kada daugelį tikiusiųjų iš religinių praktiškų beliko tik velykinė, ir turint mintyje, jog gali būti įvairiausių nuodėmiškųjų, atrodo, labai svarbu pas ką ji bus atlikta. Mat labai galimas daktas, kad ir ta pati paskutinė priemonė, kuri dar mums pėdėda palaikyti ryšį su Dievu, gali būti nevykusiai panaudota kaip tik dėl to, jog nežiūrima, pas ką ji atliekama. Laigi, ir sustokime truputėlį prie šio klausimėlio.

XXXXXXXXXXXXXXX

Velykinė žmogaus dvasiniame gyvenime yra labai svarbus dalykas. Ypač tiekms, kurie ją ir teškieka. Dėl to labai svarbu, kad ji būtų kuo svarbiausiai atlikta, kad ji teiktų tai, dėl ko įsakyta. Musų gi laikais jos atlikimas yra tapęs tik įsakymo atlikimo formulu atlikimu jau visiškai nebesirūpinant tuo, dėl ko ji įsakyta. Kadangi žmonės, kurie nusigyvėms tik iki velykinės, labai nebežori ir jos pačios bešlikti dėl kažkokios baimės ir su je surištu nemalonnų, tai ją atlikti stengiamasi visokiais būdais ją palengvinti. O dėl to ji ir pablogėja.

Velykinės išpežinties pablogėjimas gali būti kaip iš atliekančiojo pusės, taip ir iš nuodėmiškųjų pusės. Visiems yra suprantama,

kad nuodėmklausiai nevienodi, nes ir jie y-
 tik žmonės. Dėl to vienas yra labai nolas,
 kitas tik šiaip sau atlieka savo pareigą, o
 trečias visai pro pirštus leidžia - kaip sa-
 koma. Penitentus šitaip žino ir kai jam terū-
 pi tik prasmukti, o ne taisyti, jis savaine
 linksta prie tokio nuodėmklausio, kuris jam
 sudarys mažiausia šis nemalonumų, nieko nesit-
 teirus, nebėra, nieko neįsekys, o išrišimą
 duos ir tai labai greitai. Dėl to metiniai
 tokių klausyklas apgula kaip musės. Gali čia
 būti ir toks atvejis, kai kunigas nėra leng-
 vapedis tuo atžvilgiu, nenori išpažinčių
 klausyti tik dėl klausymo, tai yra davimo iš-
 rišimo, o rūpinasi savo penitentų dvasiniais
 reikalais daug labiau, bet dėl savo nežinoji-
 mo, dėl savo penitentų nepažinimo ir dėl jų
 per didelio susikauptimo jis negali gerai
 jiems patarnauti: nebegali suspėti. Ypač tai
 būna per mūsų laikų rekolekcijas, kur šimtus
 žmonių turi išklausyti vienas ir ar pora ku-
 nigų: saviškis ir svečias. Metiniai ir šitaip
 pakliai pramato ir žino. Jie tuo ir pasimau-
 doja. Man eiti velykinės per pas savo kleboną,
 kuris ne tik iš veido daugelį savo parapijie-
 čių pažįsta, bet dėl kadaise atlikto jų iš-
 pažinčių šį tą apie juos žino ir daugiau. Ši-
 tai parapijiečiai irgi žino. Dėl to jie ir
 galvoja, kad savo kunigui į akis lipti nėra
 ko. Dėl to, kad jis apie juos jau daugiau
 žino, negu kitas, šiuo atveju pakviestas
 į rekolekcijas svečias, jie ir atsitrenkia
 nuo savo klebono klausyklės ir atsistoja prie
 svečio klausyklos ir tai ne tuo tikslu, kad
 pas jį geriau susitvarkytų savo dvasios rei-
 kalus, o kad lengviau pro jį prasmuktų. Čia
 štai ir iškyla klausimas: Pas ką geriau at-
 likti velykinę: pas saviškį ar pas svetimą?
 Pas tą, kuris mus pažįsta, ar pas tą, kuris
 nieko apie mus nežino apart to, ką mes jam

teikiames, nuo jo slapstydamiesi, pasisakyti, kad gautume išrišimą. Čia reikia gerai tai įsidėmėti. Ne, kad mes pagerėtume, kas yra esminis dalykas einant mums išpažinties, o kad gautume išrišimą, o tai yra, išoriniai apsiformintume ir pasirodytume, kad mes dar esame katalikai: velykinę atliekame.

XXXXXXXXXXXX XXXXXXXXXXXX

Dėl to žmonės bijo eiti pas patį tamą, savo kunigą, priešasčių gali būti daug. Vieniems yra daromos nuodėmės, dėl kurių jie gėdinasi, kitiems – koks nors mažas paraginimas, paskatinimas siekti truputį aukščiau, negu jie nori, na ir žmogus nueina pas kitą, kur jis žino, nieko apie tai nežinos. Būna taip, kad kokis nors mergytė pradeda negerą draugystę. Hinant išpažinties tas dalykas turi išaiškėti ir išaiškėja. Nuodėmklaušis daugiau pramato, negu toks jaunas žmogus ir išpėja, kai ko pareikalauja, sakysime vengti tokios draugystės, arba bent ją palaikyti tokiomis aplinkybėmis, kuriose nebūtų artimo pavojaus nuopolini. Jaunam žmogui toks reikalavimas iš nuodėmklaušio pusės atrodo bereikalingu brovimosi į jo i atymius reikalus, nuo kurių jis, pagautas aistros, nenori atsisekyti. Ž Toks ar tokis mano, kad išpažintyje užtenka pasisekyti tik savo nuodėmes, iš kurių kunigas būtinai turi duoti išrišimą, o kad jis į jas lenda stačia galva ir daug daro, tai ne kunigo reikalas. Žeigu nebūtų tokių apsilidusių nuodėmklaušių, kuriems iš tiesų tas reikalas ir nerūpėtų, tas jaunas žmogus nesurastų sau skylės pro kurią galėtų pralįsti stačias išpažinties: visada jis būtų sustabdomas prieš nuodėmę. Žet dejas, tokių nuodėmklaušių yra gana daug ir tokie jauni žmonės tai iš savo praktikos žino. Žad

jie ir taiko tik pas tokius, kurie per daug į jų gyvenimą nesigilina, o išrišimą davina ja daug lengviau. Kada tokia mergytė, kaip sakoma, nudega, o dažniausiai taip ir būna, ji tada supranta, kokį brangų nuodėmklausį buvo sutikusi, bet nenorėjo juo pasinaudoti. O kunigas, savas kunigas, kuris savo parapijiečiams daugiau ar mažiau pažįsta, labai gerai žino dėl ko kas pas jį nebeatina prie klausyklos langelio. Ir kada žmonės ima stebėti kad tokia dora, anot jų, mergelė ir viena ir kita savo mamos parnešė, kaip sakoma "gastinčiaus", jų klebonas - nuodėmklausis jauseniai žinojo, kad taip bus, bet negalėjo nieko padaryti, nes jos pečios nuo jo klausyklos pabėgo dėl išpejančio žodžio, kad nereikėtų nutraukti pavojingos draugystės ir tų malonių valandėlių nustoti, kurių jos teikė. Ir labai būna skaudu, kada jis šitai žino, nato dėl ko tie vadinami geri katalikai, nueina prie kitų klausyklių neva dėl to, kad pagerėtų, kada jie tenai eina, kad pablogėtų, nes kaip tik tenai ieškosi sau spragos išlipti į nuodėmes karalystę.

Be jaunųjų būna panašių ir senųjų. Tik jie dažniausiai tais dalykais užsiima ne atsitiktinai, o pastoviai. Tai susimetėliai. Susimetėliai, kurie nori taip gyventi, bet dar nenori atsisądėti kataliko vardo. Šie išpažinties šiaip sau neina, nes iš praktikos žino, kad tokiems išrišimo negalima duoti. Paigi klausykleje tokių klebonas nepažįsta. Tačiau jis labai gerai apie juos žino iš viešojo jų gyvenimo. Kartais galėtų padėti jiems ir susitvarkyti, bet anie nenori. Net pakviesti nepasirodo. Jiems patinka taip gyventi ir gyvens. O kai ateina rekolekcijos, velykinės metas, jie sau ramiausiai atsistoje prie svečio klausyklos, paskui prie jo eina kaip visi išpažinties, gauna išrišimą

ir pats klebonas prie grotelių suteikia jiems Komuniją. Jis duoda jiems drebančią ranką, nes žino, ką jie daro, šventvagiškai ją priima, bet nieko negali padaryti, negali jų nūo to suturėti: jie išpažinties priejo, visi tai matė, o pasinaudoti tuo, ką jis apie juos žino, negali. Ir taip tie žmonės matai iš metų gyvena paleistuvingai, nei nemanydami tvarkytis, o ories kitus jie valdina gerus katalikus, bent jau tokiuos, kurie stliksa velykinę ir numirus galima laidoti "su bašnyčiais".

Argi rūpi visiems tiems žmonėms jų dvasios reikalai, jų išganymas? Ar rūpi. "es jeigu jie tais dalykais rūpintųsi, jie neitų apgundinoti svetimų kunigų, kad gautų išrišimus, o pirmoje eilėje eitų kaip tik per tą, kuris juos pažįsta ir dėl to gali padėti išvengti gresiančios nuodėmės ar jai įvykus jos atsikratyti.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

O betgi kam gi ta išpažintis, kam velykinė? Argi ji turi padėti mums saugiau ir greičiau pažinti patektį į pragarą? Ne. Ji yra mums pagalbininkas pasiekti dangų. O kad ji tik tam mus patarnautų, būtina ją pasinaudoti taip, kaip geriausias mūsų sieloms, o ne savęs apgundinėjimams. Ir ko tu bijai, kad tavo išpažintyje kunigas pažįsta, kaip nusidėjėlių ar nusidėjėlę? Argi mes tokie nesame? Ir juo kas esame didesni nusidėjėliai, tuo labiau mums reikia gerų nuodėmklausių ir gerų išpažinčių, nes kito kelio sugrižti į gerą nėra. Ir juo tas nuodėmklausis dėl ko nors mus labiau pažįsta, tuo labiau mes prie jo turime glaustis, nes tik jis vienas mums

tikrai ir tegali padėti. Gada čia ne vietoje. Nuodėmklausiai nei vieno švento penitento nėra. Jie jam yra tik tikri atgailotojai arba jo ir savęs apgavikai. Argi mes norime save net ir čia apgadinėti? Tada iš viso, kam mes beciname išpažindčių? Tas sau čia palengvinimas yra pasilengvinimas sau kelio į pragarą, o ne į dangų. Nuodėmklausiai ne pagal tai pasirinktini. Galima ir pas svečią ją atlikti, tačiau atlikimo motyvos turi būti geras: savęs tikras nuteisinimas, savęs pašventinimas, pagerinimas, o ne pasislėpimas pasinaudojant jo nepažinimu. Argi taip labai jau sunku suprasti, kad nuodėmklausis nėra dėl to bloges, kad jis tau liepia mesti vaik dotis su tavo pamiltu bernu, kad tu būtum skaisti ir savo mergautinę garbę apsaugotum. Tu save aišroje negali apie tai sveikai nuspręsti - tai parodo greita atėitis, - o jis blaiviai į reikalą gali pažiūrėti ir žiūrėti tavo gero norėdamas, o tu kaip tik dėl to tokio nuodėmklausio iki imi vengti. Argi geriau tau įsigyti vaiką, paskui be garbės graužtis ir keikti tą valandą, kada nepaklausai tikrojo savo nuodėmklausio įspėjimų, teviškų patarimų, o nuėjai pas svečią, kad galėtum tęsti pavojingą žaidimą, nes jis mano, kad čia tik atsitiktinumas, o ne pastovi kokis ten nepažįstama draugystė, apie ką tu jam ir nepasakojai.

Teigi, išveda vienas: išpažinties eiti tik pas tokį, kuris tave pažįsta, žino išvidinį sielos stovį, gyvenimo aplinkybes net tau ir nepasakojant. Endrai tik pas tokį eiti išpažinties, o jeigu jau lieka tik velykinė, tai ją tikrai pas jį, o ne pas kitą, kuris nieko nežino, nors ir geriausias būtų.

Baigdamas aš jums prisipažinsiu, jog man kaip kunigui nieko nebūdavau skaudesnio, kad matydavau tuos dalykus, apie kuriuos jums dabar pasakojau ir nieko negalėjau padaryti, kad galėčiau užkirsti kelią mano parapijoj plin-

tančiam blogiai. Šitai matydamas aš priejau išvadą, jog didžioji pusė visų atliekamų vėlykinių kaip tik dėl šito dalyko būna blogos, nes jos tik dėl to pas nepažįstamus ir stengiamasi atlikti, kad nereikėtų taisyti savo gyvenimo. Ir tai rūpestingas kunigas paliekamas nuosalyje bejėgis padėti savo parapijiečiams, o jie jo akyse eina piktnaudoti didžiojo sakramento, kad lengviau galėtų patekti į pragarą. Tai yra baisus dalykas. Ir apie tai reikia pagalvoti visiems. Amen.

1968.3.2.